

ZUT

¹ Ngau Zut, Zems tari, be Iesus Kristus malip-ilipi kana ka ugere.

Be nge kam tamoata be aine moarunga Nanaranga ambe ne bokana ikila-kaming ka ugerekaming. Kam ka Tamada Nanaranga irereretakiking, be Iesus Kristus aurukana-lo kasukoaki.

² Nanaranga ilo-taga ne, ilo-uia ne be reretaka mata ne iboadu kam-lo dakauri.

'Tisa' Bolingadi Ratadi Pile Uia Derekeini.

³ Ruangagu negu, rere negu bibia nge kana maka tanegea-budu kana nge mgereta-kaming. Kana ngae nge bakara be Nanaranga iuketi-kita be imuleaki-kita. Ata kaba kana takaia ilogu ibagaia-tina bokana ilogu takaia unangai. Bokaibe kaituka-tina nge kana mrangaki kana nge bokai: miaka-kaikaming be lama unianga neda muri kamatui be kamakai be kamalako-la be ngaeno. Lama unianga ngae nge bong-la teke ka Nanaranga tamoata be aine ne iandi be bokaina-la ngaeneno kana.

⁴ Maka ma tamoata be aine alu Nanaranga pilenga tago ditagatagadi ambe komangaba-lo be disili-kaming. Tamoata ngaedi nge Nanaranga marou ne tadokidoki-ba dipuripurisaki be ono nedi zalakadi ditaitari be diboliboli be mata nedi goalakadi diememaki. Be Biabiadi neda tekenala Tanepoa Iesus Kristus nge muridi dinangai. Toira be Nanaranga 'Buku' ne ambe tamoata

bokainaina sururu nedi ono ara-leuanga dadoki kana nge irangaki-doi.

⁵ Kam ambe bokai kakaua: toira Tanepoa itaguraki be Israel tamoata be aine Izip kaba-lo disoaki be iuketidi be ibagadi, ata alauri nge tamoata be aine lama tago diuni nge iara-leuadi be lumsukumadi didula. Ata nge ono milo-kauakaming kana ka ugere.

⁶ Bokai mpile be kamakaua: 'Enzel' alu kabadia-tina Nanaranga iandi ata dipereki nge ilo-ming dandi. Di kaiboang ono malipi nediatina bibia daememaki kana be Nanaranga iandi nge dipereki, be ambe oarige nem-kueno dieneno ane uauradi dipura be kaba oabubukadi matolidia-lo disukoaki. Makara dasukoaki be Bong biabia dirapurapungi be ono Nanaranga giriki nedi ngaliliti be sururu nedi ngandi kana.

⁷ Sodom be Gomora be anua saringadi dieno nge ilo-ming dandi. Tamoata be aine anua ngaradia-lo nge 'enzel'-la ngaedi bokana dimuzi be pogiza-ramo mata be mata maia odio dieno tamoata tago iboadu taemaki nge diememaki. Di nge ono tamoata be aine moarunga tonanga dadoki kana ka eoa nem-kueno dieneno ane sururu aniadi dipura.

⁸ Bokainatuka-la, tamoata maka diboli be mara-ming disili nge bokainatuka-la ka dimuzimuzi. Raio kaba itangadi ambe diemakidi be muzigoala nedi nge ono nedi tamoatadi diakagoalagoalangaki. Be Nanaranga disegesegeaki be 'enzel' uia lang anua-lo nge diboliboliakidi.

⁹ 'Enzel' muamuatuka ara Maikel nge tago sesu bokai imuzi tamoata ngaedi dimuzi bokana.

Bong ‘enzel’ goalaka Satang diaru Moses tamoata mate diebulongakiaru nge Maikel tago pile-goala ane Satang iebuloi. Tago-tina. Bokaina-la ka ipile, “Tanepoa iboadu ngaebuloiko.”

¹⁰ Ata tamoata ngaedi nge kana tago dikauataki ka pile-goala ane diebulobulodi. Kana alu dikauataki nge ilodi tago dilelelenaki noko diememaki, suri ngado kabukabu ilodi tago dilelelenaki noko kana diememaki bokana. Be nge bokai ka muzingadi goalakingadi ngaedi ka masa dataguraki be saranga aoa-dialo darokakilako be ono dara-leuadi.

¹¹ Dimakadoma-tina! Ambe Kein maleka didoki. ‘Mone’-ba reretakadio ambe Balam bolinga didoki be dibatadi. Be ambe toira-la Kora Nararanga pilenga iare-sabari bokana dimuzi. Be Kora-la bokana, ambe ara-leuadi dipura.

¹² Bong moarunga kapurapura be kasukoaki-budu be moanako ono ilo-tekenana kaememaki nge tamoata ngaedi dipurapura be kamoanakanako-budu, be dikotogougou nge tago dimaiamaia. Nedia-la kusidi ilodi dianiandi. Bong mara-ming disukoaki be dimoanakanako nge teadi zika kusi oaoao-nao dieno bokana. Teadi nge zim oasa ikakabung bokana, ata zim ngaedi nge ura tago dipupuraki be oasa ieueuritototo bokana. Muzingadi nge kai nai nedia-lo be kai teke patu tago ngananga bokana, be tamoata dataguraki be ere-ziri dateteki bokana. Bokaibe teadi ambe kai ere-ziri be teteka ipura be imarango-doi bokana.

¹³ Muzingadi nge aoara mangalu nugukadi dipurapura bokana. Be muzingadi maia odio

dieno nge buso bokana mangata dieneno. Teadi tekedi nge goai kabadi tagotago be kabadi dilelei bokana. Bokaibe Nanaranga ambe kaba kandi teke oabubu tobilaka imoataungakadi be ieno. Be alauri masa makara ngarokakidialako be makara nem-kusoaki dasukoaki kana.

¹⁴ Inok nge Adam labunao ipura. (Adam bezeri Kenan be Kenan bezeri Inok.)* Inok ka toiratina pile mumuakadi oti be tamoata ngaedi bokai irangakidi: “Kamalongo! Tanepoa masa ‘enzel’ ne ratadi kokoko-tina ‘tausen-tausen’ zaiza be ngapura

¹⁵ be tamoata moarunga muzingadi ngaliliti. Ata tamoata Nanaranga pilenga tago ditagatagadi muzi goalakadi diememaki be pile goalakadi ane be Nanaranga pile ono dinangalako bokana Nanaranga masa muzingadi ngatagadi be sururu ngandi.”

¹⁶ Tamoata be aine ngaedi nge izamazama ditototoi be tamoata takadia-lo moatubu dinanganangalako, rerengadi goalakadia-la ditagatagadi be muzigoala diememaki, diaoa-palapala be nedia-la diraketukatukadi, be tamoata takadi diniu-korikoridi be poasangadia-lo dilakolako, be ono rerengadia-lo kana diememaki.

Zut Mangmang Iung

¹⁷ Ruangagu negu, kana maka Tanepoa neda Iesus Kristus ‘apostel’ ne toira be dirangakikaming nge ilo-ming daniandi!

¹⁸ Kristus ‘apostel’ ne bokai dira-kaming, “Bong alalaurituka dapura kana masa tamoata alu dapura be dadamoali-kaming be dailo-ruakaming.

* **1:14:** Luk 3:37

Tamoata ngaedi nge Nanaranga pilenga tago ditagatagadi. Tago-la! Nedi muzingadi goalakingadi ditagatagadi.”

¹⁹ Tamoata ngaedi ka kuara mara-ming dinanganangalako, be nedi tamoatadi rerengadi ditagatagadi. Tamoata bokainaina nge Oli Spirit tago ilodia-lo isoaki.

²⁰ Ata kam ruangagu negu nge kama-kaikai be lama unianga-ming rata nge kamadokimatei be kamaka-labati. Oli Spirit kaiboang ne ane be kamaraborabo.

²¹ Izamaizama Nanaranga reretaka nena-lo kamasukoaki, be Tanepoa neda Iesus Kristus ilotaga ne kamarapurapungi, be ono moauriurila nem-kusoaki soaki ipurapura-lo ngalakuakikaming.

²² Tamoata be aine aludi ilodi diruarua nge iloming datagatagadi.

²³ Maka ma aludi ambe Eoa tago matemate lalaukadia-lo ka disoaki nge oaikiki-tina kamauketidi be kama-urekidi. Eoa-lo dalako takana! Be aludi nge neming-la kama-matamatakuakikaming noko ilo-ming datagatagadi. Kam-soa muzigoala nedia-lo kamalako takana! Malodi tubutubudi kaea! Kamasaringadi takana! Kusitina ma nedi dinangananga nge ka moakina-tina kasaringadi!

Rabo Alalaurituka

²⁴ Nanaranga tarakeaki! Bakara, ngai ka aurukana-lo kamasukoaki be tago iboadu kamatapulo. Ngai masa suri-ua ane, be giriki-ming tagotago be ngadoki-kaming be kaba ne kaiboang be malama nedi otioti-lo ngalakuakikaming.

25 Nanaranga nge tekena-la be rubena-la, be ngai ka Uketiketi neda. Iesus Kristus malipingana-lo ka iuketi-kita be imuleaki-kita. Bokaibe tarakeaki! Maka ma ngai ka anu-atanepoa biabia, be pilenga malamakadi otioti, be kaiboang ono tanepoanga nge nena-doi. Toira be isoaki, be isi isukoaki, be alauri masa nem-kusoaki ngasukoaki! Moimoi!

Testamen Oauoau
The New Testament in the Manam Language of Papua
New Guinea

Nupela Testamen long tokples Manam long Niugini

copyright © 1996 Papua New Guinea Bible Translation Association

Language: Manam

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2016-08-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Dec 2025 from source files dated 12 Dec 2025

3f31539d-0155-5160-a99e-2a9707974158